

Č. 3587.

Jazykové právo: * Předpisu 2 jaz. zák. vyhovuje písemné vyřízení úřadu jen tehdy, je-li i z vyhotovení v jazyku menšinovém zřejmý celý obsah vyřízení, čítaje v to i označení úřadu, který vyřízení vydává.

(Nález ze dne 10. května 1924 č. 13.054/23.)

Věc: Antonie O. v Ú. proti ministerstvu školství a národní osvěty o jazykové právo.

Výrok: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

Důvody: Platebním rozkazem ze 17. února 1923 poukázalo měšano berní úřad v Ú., aby vyplatil Antonii O. v B. k rukoum jejího právního zástupce částku 3946 K 20 h jako odškodné za zrušené zabránění bytu, a vyrozumělo o tom současně opísem tohoto poukazu jmešnaného právního zástupce v jazyku státním, oficielním.

Dohlédací stížnosti jazykové podané Antonii O. presidium měšano nař. výnosem vyhovělo a vyhotovivši jazykově opravené vyřízení původního vyrozumění ze 17. února 1923 přiložilo je jako přílohu k nař. výnosu. Obě listiny vyhotoveny byly jak v jazyku státním, oficielním, tak i v německém, jako jazyku menšinovém.

O stížnosti, vytýkající nezákonnost, uvažoval nss takto:

St-čka vidí porušení svého jazykového práva v tom, že z nař. rozhodnutí i z jeho přílohy v německém vyhotovení není zřejmo, který úřad vlastně rozhodnutí vydal.

Nss nemohl dáti stížnosti za pravdu. Zák. z 29. února 1920 č. 122 Sb., jímž se stanoví zásady jazykového práva v republice čsl., vytýčil v § 1 všeobecnou zásadu, že jazyk čsl. jest státním, oficielním jazykem republiky a že tedy zejména jest jazykem, v němž s výhradou toho, co ustanovuje § 2 (ostatní výhrady tam zmíněné nemají zde vůbec významu) děje se úřadování všech soudů, úřadů, ústavů, podniků a orgánů republiky a konají se jejich vyhlášky a zevní označení.

Z této všeobecné zásady stanoveny jsou pak § 2 určité výjimky na prospěch národních a jazykových menšin, a to zejména v tom směru, že soudy, úřady a orgány republiky povinny jsou přijímati od příslušníků menšin jejich podání v jazyce oné menšiny a vydati jim v y ř í z e n í těchto podání nejen v jazyce čsl., nýbrž i v j a z y k u p o d á n í, ovšem jen ve věcech, jichž vyřízení náleží úřadům na základě toho, že se jejich působnost vztahuje na okres, v němž taková, v zákoně blíže kvalifikovaná národní menšina obývá. Upravuje tedy cit. § 2 jaz. zák. za určitých věcných předpokladů styk státních úřadů s příslušníky jiného než státního jazyka a ukládá úřadům za povinnost, aby nejenom přijímaly podání v jazyku menšin, nýbrž i je vedle jazyka státního, oficielního, vyřizovaly v jazyku podání.

Z celé genese tohoto ustanovení plyne, že výhoda předpisem tím příslušníkům menšinového jazyka propůjčená má jim zabezpečiti v mezích §em 2 leg. cit. vytčených ochranu před právní škodou, která by pro ně z neznalosti státního, oficielního jazyka vzeíti mohla, jakož i že jim má umožniti, aby ve svém jazyku stýkali se mohli s úřady republiky. Již z tohoto účelu uvedené zákonné normy plyne, že musí býti

každý projev úřadu, kterým se dostává straně ve formě písemného vyřízení odpovědi na její podání, po jazykové stránce vybaven tak, aby z něho mohla strana se vši určitostí seznati ve svém jazyku celý obsah jeho a zejména též úřad, který vyřízení to vydává. Tomuto požadavku může býti ovšem pokud jde o úřad vyhověno také jiným způsobem než překladem názvu úřadu, uvedeného v hlavičce listiny do jazyka menšiny.

Mezi stranami není sporu o tom, že v daném případě jsou splněny předpoklady uvedeného § 2 jazykového zák., a bylo proto vzhledem k tomu, co předesláno, jen zkoumati, zda st-lka z obsahu nař. projevu žal. úřadu seznati mohla provenienci vyřízení toho. Jak výše vzpomenu, dostalo se st-lce na její dohlédací stížnost vyřízení, jež tvořic ve své podstatě jeden celek, sestává ze dvou listin, z nichž prvá má býti jazykově opraveným původním vyrozuměním st-lky ze 17. února 1923, druhá pak formálním vyřízením zmíněné dohlédací stížnosti.

Stížnosti sluší dáti za pravdu, že z jazykově opraveného vyrozumění ze 17. února 1925 ve vyhotovení německém není zjevno, který úřad vyřízení to vydal a od kterého listina ona pochází. Nevyhovuje tedy list ten vzhledem k tomu, co dříve o jazykových náležitostech písemných projevů úřadů bylo dovozeno, požadavkům § 2 jazykového zák. a jest tudíž vyhotovení ono s hlediska předpisů jaz. zák. vadným.

Než vadou touto mohlo by dotčeno býti jazykové právo st-lky jenom tehdy, kdyby byla v a d o u p o d s t a t n o u, t. j. kdyby pokleskem tím bylo jí znemožněno aneb podstatně ztíženo seznání úřadu, který projev učinil. Tomu však tak ve sporném případě není. Jazykově opravené vyrozumění ze 17. února 1923 bylo totiž přiloženo jako příloha k druhé listině (nař. rozhodnutí), která v německém vyhotovení zní:

»In Erledigung Ihrer Aufsichtbeschwerde betreffend die Ausstattung des hierortigen Erlasses vom 17. Feber 1923 wird Ihnen seitens des Präsidiums des Ministeriums für Schulwesen und Volkskultur in der Anlage an Stelle der in sprachlicher Hinsicht gerügten eine nach . . . § 2 des zit. Ges. verfasste Erledigung übermittelt«.

Z tohoto znění nař. výroku musila st-lka nade vši pochbnost jasně seznati nejen úřad, od kterého nař. rozhodnutí pochází, nýbrž i se zřetelem na slovní obraty »des hierortigen Erlasses« »in der Anlage« a »verfasste Erledigung« i provenienci jeho přílohy (opraveného původního vyrozumění) a jest tudíž tvrzení stížnosti, že z nař. rozhodnutí v německém jazyku vyhotoveného není zřejmo, který úřad rozhodnutí vydal, nesprávné.

Ostatně vysvítá z obsahu stížnosti, že st-lce nezůstal neznám úřad, který nař. rozhodnutí vydal.

Ze všeho toho, co uvedeno, vyplývá, že žal. úřad nař. výrokem neporušil jazykových práv stěžující si strany a jest tudíž stížnost bezdůvodná.

č. 3588.

Státní zaměstnanci: * Započeti-li úřad podle vl. nař. z 22. prosince 1920 č. 666 Sb. určitou službu mimostátní do postupu časo-